

BROJ
671
GODINA
XIV

Šibenski iši

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

CIJENA 20 DINARA

LIST IZLAZI SRIJEDOM

ŠIBENIK, 26. SRPNJA 1965. GODINE

U PIROVCU ĆE SE OTKRITI SPOMEN BISTA JOSIPU ĆUBRIĆU SPANSKOM BORCU I REVOLUCIONARU — PRIGODNE SVEČANOSTI U VODICAMA, PRIMOSTENU, TROMILJI I BRATIŠKOVCIMA

27. srpnja — Dan ustanka u Hrvatskoj bit će obilježen na šibenskoj općini nizom svečanosti. Najznačajnija manifestacija održat će se u Pirovcu, rodnom mjestu Josipa Ćubrića, spanskog borca i istaknutog revolucionara. Tom prilikom otkrit će se u centru sela spomen bista, rad Vinka Matković, akademskog kipara iz Rijeke.

Josip Ćubrić nakon teškog djetinjstva koje je proveo u Pirovcu odlazi na naukovanje, ali kako ubrzo dolazi u vezu sa naprednim radničkim pokretom biva proganjан od tadašnjih nenarodnih režima. Već tada, između dva rata, ističe se kao neuromni borac za prava radničke klase i 1935. godine postaje član KPJ. Potom odlazi u Belijsku gdje aktivno surađuje u radničkom pokretu, a 1937. godine dolazi u Španiju i kao borac internacionalne brigade „Georgi Dimitrov“ sudjeluje u borbama za oslobođenje Madrija. U tim borbama biva ranjen, ali se ubrzo oporavlja, a odmah zatim postaje prvi komandan specijalne konjičke brigade koja je vodila teške borbe u okolini Madrija, Valencije, Barcelone i Teruelja. Krajem iste godine izabran je za instruktora internacionalnih brigada na kojoj dužnosti ostaje do završetka rata u Španiji.

Istog dana u Bratiškovicima će zasjati električno svjetlo, a prigodne svečanosti održat će se u Primoštenu, na Tromilji, u Vodicama i drugim mjestima šibenske općine.

Na Molatu, na mjestu gdje se u toku rata nalazio talijanski koncentracijski logor, predstavnici borackih organizacija šibenske komune položit će vijence u znak sjećanja na žrtve fašističkog terora. (j)

1939. godine odlazi u Francusku, a nakon okupacije Francuske prebacuje se u Jugoslaviju. Dolaskom u Zagreb povezuje se s antifašističkim pokretom i jedno vrijeme djeluje u CK KP Hrvatske. Krajem 1941. godine upućen je na Romaniju, gdje s istaknutim revolucionarima učestvuje u formiranju Prve partizanske čete. Josip Ćubrić postaje jedan od organizatora narodnog ustanka na sektoru Vareša. Ovdje djeluje pod ilegalnim imenom Jusut Mehić. U borbama koje su nastale za oslobođenje Vareša Josip Ćubrić je poginuo u prvim borbenim redovima sredinom prosinca 1941.

Na uspomenu na ovog preklingenog borca i organizatora narodnog ustanka narod Pirovca odužuje se otkricem spomen biste. Svečanost otkriva obaviti će se na Dan ustanka — 27. srpnja u 10 sati.

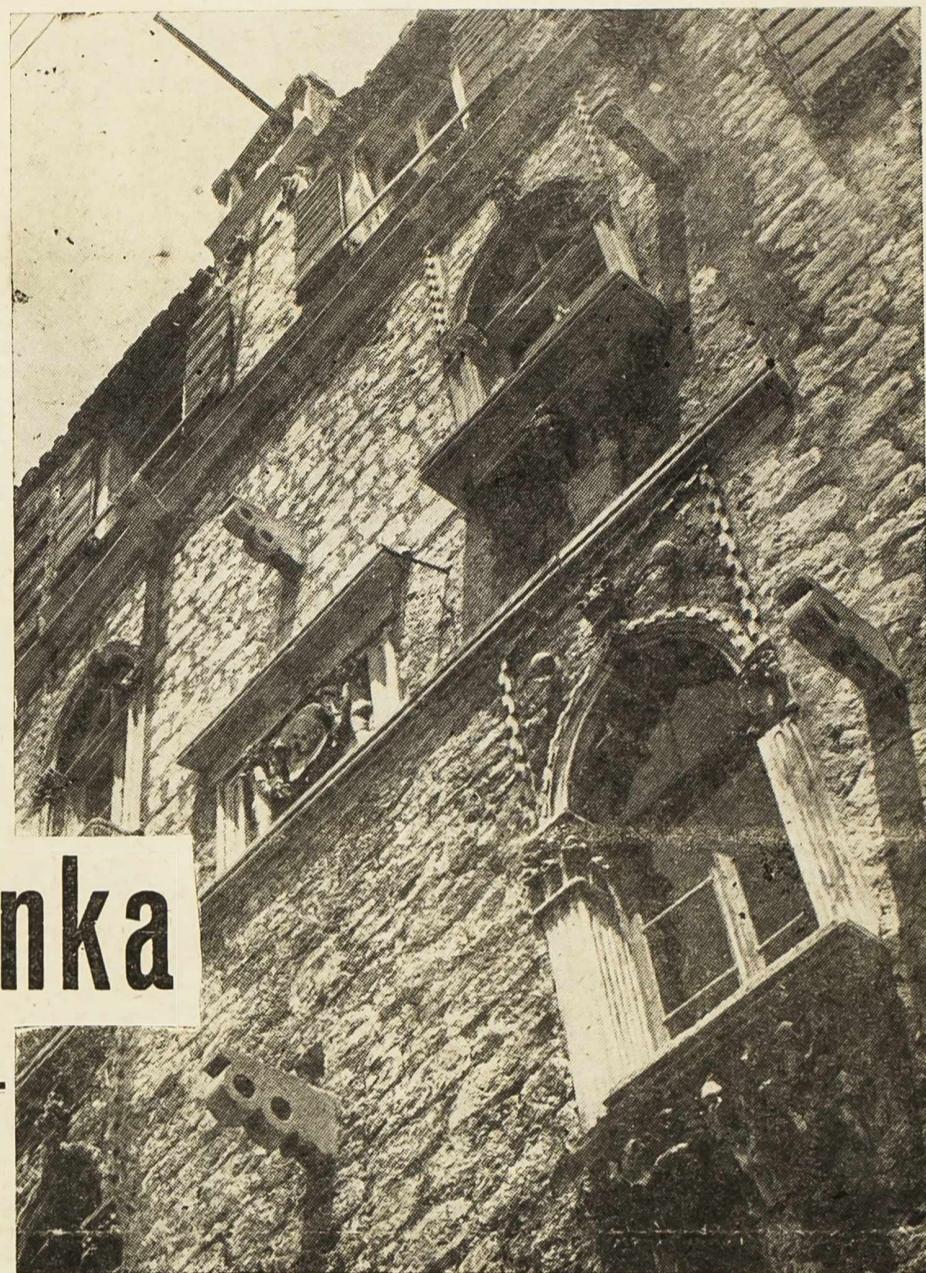
Istog dana u Bratiškovicima će zasjati električno svjetlo, a prigodne svečanosti održat će se u Primoštenu, na Tromilji, u Vodicama i drugim mjestima šibenske općine.

Na Molatu, na mjestu gdje se u toku rata nalazio talijanski koncentracijski logor, predstavnici borackih organizacija šibenske komune položit će vijence u znak sjećanja na žrtve fašističkog terora. (j)

U

čast
dana
ustanka

Posjet učenicima iz Gradišća

To je bio do danas najsvetaniji trenutak u mojoj životu.

Prof. Ante Blaženčić: Polaznici seminara su uglavnom učenici Učiteljske škole i Gimnazije. Pored učenja stranih jezika i književnosti. Njihov posjet našoj zemlji organizirala je Matica iseljenika Hrvatske koja već od 1950. godine održava stalne veze sa Gradišćanskim Hrvatima. Oni su na polasku posjetili Split, gdje su razgledali važnije kulturno - historijske objekte, a na povratku kući boraviti će dva dana u Zagrebu. Među predavačima nalaze se tri istaknuta prosvjetna radnika: prof. Josip Vlašić, iz Gradišća, zatim dr Ivan Brabec, profesor Pedagoške akademije u Zagrebu i prof. Ante Blaženčić, član Izvršnog odbora Matica iseljenika Hrvatske. Naš suradnik vodio je razgovor sa spomenutim profesorima i učenicima koji su odgovorili na više pitanja.

Milan Kornfeind: učenik Gimnazije iz Trausdorfa: Imamo dobre profesore i to nam je omogućilo da bolje upoznamo vašu zemlju. Geografija me naročito interesira, a prvenstveno Jugoslavija. Ovdje se osjećam

kao kod kuće. Na moru sam prvi put i ono mi se neobično svidjelo.

Irma Reiman, učenica Učiteljske škole iz Siegendorfa: Već sam treći put u posjetu starom kraju. Dva puta ranije bila sam u Crikvenici. Šibenik je ipak nešto drugačiji od Crikvenice. Stari dio grada bilo je za mene nešto novo, što dosad nisam vidjela. Svaki ovakav seminar vrlo dobro je došao, jer se na taj način upoznajemo sa jezikom, običajima i pjesmom. Veoma sam impresionirana prijemom kod predsjednika općine. Katedrala, Gradska vijećnica i sav onaj ambijent mnogo su me zapanjili.

Marija Gregorić, učenica Gimnazije iz Željeznog: Ja kod ku-

će isključivo govorim hrvatski. Pritim koristim literaturu jugoslavenskih pisaca, počam od Bašćanske ploče do Andrića. Mnogo je porodica u Gradišću koja dobro vladaju hrvatskim jezikom. O posjeti Splitu mogu sve najbolje da kažem. Najveći utisak na mene ostavio je Marian i Dioklecijanova palača. Vaši ljudi naročito su prijazni prema strancima, to smo na svakom koraku osjetili. Emisiju Radio Zagreba za Gradišćanske Hrvate dobro čujemo i radio slušamo. Također pratimo i ostale radio stanice iz Jugoslavije.

Stefan Zvonarić, učenik Učiteljske škole iz Grossvaradofra: Veoma sam impresionirana prijemom kod predsjednika Šibenske općine. U govoru što ga

je za nas održao doznao sam mnoge lijepе stvari iz historijata ovog grada i njegovih uspjeha u svim oblastima društvenog života. Na naš smještaj ovdje u Šibeniku nemamo nikakvih primjedbi. Hrana nam potpuno odgovara. I riba nam neobično prijeda. Teškoča u jeziku nemam, prema tome s interesom pratim sve ono što nam profesozi izlazu. Za boravak u Jugoslaviji stekao sam dosta poznanstava. Neobično volim vaše pjesme od kojih su mi se naročito dopale: „Marijan, Marijane“, zatim „Smiljanicu“, „Jadrane moj plavi“, „Tamo na rivi“ i „Vratjia se Šime“.

Naš razgovor bio je time završen. Na kraju smo našim gostima zaželjeli ugodan boravak u našem gradu. (jj)

RADNIČKO SVEUČILIŠTE NA KRAJU SEZONE

Afirmacija škole za odrasle

U PROTEKLOJ NASTAVNOJ GODINI RADNIČKO SVEUČILIŠTE U ŠIBENIKU, PORED OSTALIH DJELATNOSTI, UPRIČILO JE 55 SEMINARA I TECAJEVA KOJE JE ZAVRŠILO 1222 NASA SUGRAĐANINA

Radničko sveučilište mnogi nazivaju školom za odrasle. Ona to uistinu i jest. Osnovana s ciljem da putem školovanja i doškolovanja već zaposlenih osoba privredi i javnim službama dade šire i svestranije znanje. Radničko sveučilište u Šibeniku ispunilo je svoj zadatak.

Uporedno s time ustanova se i vidno afirmirala i stekla niz kompetentnih priznanja te se ubraja u nekoliko najboljih institucija te vrste u Hrvatskoj. Rad Radničkog sveučilišta, naravno, ne teče bez teškoča, a među njima je zacijelo najveća — dobrano pomanjkanje vlastitih prostorija za sve oblike aktivnosti. Odatle sveučilištu i naziv »škola bez krova nad glavom«.

Da bismo potkrijepili gornje navode iznijet ćemo nekoliko podataka, koji će, nema sumnje, potvrditi da je Radničko sveučilište našo »svoje mjesto pod suncem«. Evo prvi podatak: Šibensko Radničko sveučilište, pored ostalih, aktivnosti upriličilo je prošle nastavne sezone 55 seminara i tečajeva, kojih je započelo 1.518, a završile

1.222 osobe — uglavnom lica u radnom odnosu.

U Radničkom sveučilištu djelovalo je nekoliko centara. Centar za opće obrazovanje imao je tri tečaja za kvalificirane i visokokvalificirane radnike. Ta tri tečaja započelo je 162, a završilo 136 polaznika. U okviru Centra za opće obrazovanje radio je i područno odjeljenje Srednje upravne škole iz Spita. Bilo su dva odjeljenja, prva i druga godina, a uspješno je završilo 46 polaznika.

Javna tribina »Srijedom u 7« upriličila je u prošloj sezoni 23 predavanja, kojima je prisustvovalo 1800 građana. Najzapaženija i najbolje posjećena predavanja bila su ona na kojima je Nikola Sekulić govorio na temu »VII kongres SKJ i kultura i obrazovanje« dr Josip Roglić »Zlatna nit — auto - cesta prema srednjem primorju«, Pero Mararić »Međunarodna situacija u svjetlosti najnovijih događaja« i Jure Franićević-Pločarić »Suvremena strujanja u našoj književnosti«.

Centar za strane jezike orga-

nizirao je pet tečajeva magnetofonske škole za odrasle, koje je započelo 56 osoba (od tog broja 31 stipendista poduzeća), a završilo 60 osoba. Također je upriličeno pet tečajeva magnetofonske škole za djecu i uspješno je završilo 60 polaznika. U toku godine organizirani su i tečajevi stranih jezika. Bilo ih je u svemu 7, započelo ih je 122, a završilo 78 osoba. U centru su radili početni i napredni tečaj za njemački i početni za talijanski i francuski. Vrijedno je istaknuti da je bio upriličen poseban tečaj za radnike u trgovini.

Centar za ideološko - političko obrazovanje je preko svoje Političke tribine za pripremu organizirana su tri tečaja za kvalifikaciju i visoku kvalifikaciju — započelo ih je 67, a završilo 66 radnika. Bili su to tečajevi za kvalifikaciju i visoku kvalifikaciju u metaljskoj struci, te tečajevi za kvalifikaciju skladištara i vozača. U tečajevima tvornici »Jadranka« upriličen je tečaj za tečajevi u završilo ga je šest zaposlenih osoba. Vrijedno je istaći da je u okviru tog centra radilo i pet tečajeva stenodaktilografija, a novost je izučavanje stenografske. Tečajevi stenodaktilografije započelo je na početku

85 upisanih, ali ju je na kraju završilo 16 učenika. Razlog tog osjetnog osipanja jest u tome, što su izbor za školu vršile osnovne organizacije SK i neke nisu savjesno prišle izboru kanadista, pa je bilo slučajeva da su kandidati prijavljivani i bez da ih se konzultiralo. U okviru Centra za ideološko - političko obrazovanje upriličen je 21 seminar. Te seminare započelo je 714 osoba, a završile 632 osoba. Seminari su se održavali za osnovne organizacije SK u radnim, teritorijalnim i seoskim organizacijama.

U Šibenskom Radničkom sveučilištu također djeluje i Centar za stručno obrazovanje. Organizirana su tri tečaja za kvalifikaciju i visoku kvalifikaciju — započelo ih je 67, a završilo 66 radnika. Bili su to tečajevi za kvalifikaciju i visoku kvalifikaciju u metaljskoj struci, te tečajevi za kvalifikaciju skladištara i vozača. U tečajevima tvornici »Jadranka« upriličen je tečaj za tečajevi u završilo ga je šest zaposlenih osoba. Vrijedno je istaći da je u okviru tog centra radilo i pet tečajeva stenodaktilografija, a novost je izučavanje stenografske. Tečajevi stenodaktilografije započelo je 110 osoba, a završili 91 osoba,

Sa svih strana

Na području šibenske komune žive 50-oro djece bez oba roditelja. Od tog broja 24-oro su smještena kod porodica, a 26 u domovima i specijalnim ustanovama; 47-oro te djece pošta školu, a trojica su predškolske dobi; 13 ih prima stalnu pomoć u iznosu od 12 tisuća dinara, dok ih 20 prima dječji doplatak; 8 ih je uključeno u zanat, dok petnaestorica primaju porodičnu penziju.

Poljoprivredna zadruga »Jedinstvo« u Šibeniku ima u svom sastavu i ekonomiju na Ražinama. Na ekonomiji je stalno zaposleno desetak radnika. Sa zadružne ekonomije je ove godine plasirano na tržište 15.000 kilograma rajčica, 2000 kilograma krastavaca, 5500 kilograma salate i 700 kilograma krumpira. Pored toga, na tržnicu je isporučeno oko 800 kilograma bresaka i 500 kilograma trešnja. Urođ bi bio daleko bolji da nedavna tuča nije uništila oko 6 tisuća komada kokica. Čača i voća.

Veterinarska stanica u Šibeniku isporučila je u toku prvih šest mjeseci na tržište, ne samo šibensko, više od 6000 kokica. Istovremeno je prodano i 2 milijuna 400.000 jaja. Računa se da će do kraja godine Veterinarska stanica isporučiti tržištu još oko 6 tisuća komada kokica. Zabilježit ćemo također da je Veterinarska stanica nabavila sedam bikova za rasplod. Oni će biti isporučeni poljoprivrednim zdrugama, a ako pak one ne pokažu interes — dat će se bikove privatnicima.

Šumsko gospodarstvo u Šibeniku proizvelo je u ovoj godini oko tisuću komada divljaci. Interes za divljac je velik, te je sav odstrel već rasprodan. Pored domaćih lovaca, najviše interesira lovstvo pokazuju gosti iz Italije. U svojim lovitima Šumsko gospodarstvo uzgaja fazane, zečeve, jarebicve, kameđnjake i poljske jarebicve. Prošle je godine Šumsko gospodarstvo u Šibeniku na ime odstrela divljaci namaknulo oko 3 tisuće dolara. Vjeruje se da će taj iznos već uskoro biti znatno premašen.

Muzej grada Šibenika namerava već uskoro organizirati još dvije izložbe. Na jednoj izložbi bit će izloženi stari crteži i vedute Šibenika. Nema sumnje da će to biti veoma interesantan izložba. Pored te izložbe, Muzej grada kani prediti u svojoj organizaciji izložbu »Medalje« koja je ovih dana otvorena u Zadru. Čini se da se može zaključiti da u radu Muzeja grada Šibenika počinje strujati novi, svježi vjetar. Uvjeti za svakodnevni rad nisu, međutim, ni dalje normalni.

Naš sugrađanin Mišo Kovač nastupio je na festivalu zabavnih melodija »Salata 65«. Tom prilikom već afirmirani Mišo Kovač veoma je dobro otpjevao kompoziciju Milana Lentića »Sviraj, maestro«. Kako je našim čitaocima poznato, Mišo Kovač je probio sebi put u Olimp jugoslavenske zabavne muzike melodijom »Ne mogu prestati da te volim«. Njegova prva ploča je brzo razgrabljena, a samo u Šibeniku kupljeno je nekoliko stotina ploča s tom melodijom.

Na području šibenske komune danas je zaposleno više od 19 tisuća osoba. Od toga broja u najznačajnijoj grani privrede, u industriji, radi više od 5 tisuća osoba. Najbrojniji je kolektiv tvornice lakih metala »Boris Kidrić«, koja zapošljava oko 2.5 tisuće radnika. Druga po veličini, i značaju, je Tvornica elektroda i ferolegura u Črnci, koja na platnom spisku ima oko 1.250 proizvođača. (B)

Narodna vlast u okupiranom Šibeniku

Vinko Jovanović

Mjesni komitet KPJ donio je u prvoj polovici 1942. godine odluku da formira Gradska narodnooslobodilački odbor Šibenik. Odmah nakon toga pristupilo se pripremama za osnivanje odbora – prve narodne vlasti u okupiranom gradu. Prišlo se prethodno formiraju staleških odbora, kao na primjer odbori radnika, težaka, činovnika, zanatlija, trgovaca, itd. Predstavnici tih odbora bivali su Gradske NOO.

U nenormalnim uvjetima, koliko su to ratne prilike dozvoljavale, izbor se vršio na demokratski način. Za prvog predsjednika Gradskog NOO bio je izabran Luka Belamarić (Stivo), donedavno ambasador SFRJ u Venecueli, a prvi sastanak odbora održan je u kući Matačić. Imači, sastanci su se u 1942. godini održavali u kući Nikole Radića, a u 1943. godini u kući Vice Ilijadice, u stanu dr. Vinka Jovanovića.

Nakon što je Luka Belamarić napustio Šibenik, za novog predsjednika izabran je Petar Skarica.

Iako je ovaj odbor djelovao ilegalno i pod teškim uvjetima, narod ga je smatrao svojom vlašću. On se za svoje različite potrebe obraćao Gradskom NOO. Krajem 1942. godine, a osobito slijedeće godine, Gradski NOO izdavao je gradanima razne potvrde, koje su im služile za odlažak na oslobođeni teritorij radi nabavke hrane. Potvrde su služile gradanima kao propusnice sa kojim bi se povezivali sa mješnim NOO i Narodnooslobodilačkom vojskom.

Gradski NOO odigrao je značajnu ulogu u okupiranom Šibeniku. Njegovom zaslugom iz grada su na oslobođeni teritorij prebacivane velike količine hrane, lijekova, pisačeg pribora, oružja, novca i dr. Naročito je veliku ulogu odigrao u sakupljanju sredstava za Narodni zajam koji je raspisao AVNOJ. Tom prilikom bilo je izdato preko 2 tisuće obveznica Narodnog zajma. Odbor je također radio na organiziranju zbrega u kojima su bili obuhvaćeni djeca, žene i starići.

Nakon kapitulacije Italije, Gradski NOO bio je jedina vlast u gradu, što se najbolje očitovalo u tome, jer su se ovom odboru gradani obratili u svim stvarima koje su bile od njihova interesa.

Tragovima sjećanja - PRVE PRIMORSKE ČETE

Prva primorska partizanska četa osnovana je krajem svibnja 1942. godine u Dugi kod Putičanja. Četa je pretežno bila sastavljena od boraca iz Vodica, Tribunja, Zatona i Prvića, a nešto kasnije popunjavana je i drugovima iz Tijesna, Betine i Murteria. U to vrijeme četa je brojila oko 60 boraca. Za prvi komandanta imenovan je Drago Živković.

LIKVIDACIJA SPIJUNA

Prvi zadatci Primorske čete bilo je uklanjanje špijuna u Rasilji i prikupljanje pušaka u Gacelezi. Pored toga trebalo je uhvatiti i talijanskog učiteljicu u Dazlini. Te akcije provedene su u djelu u noći od 27. na 28. svibnja. Talijani su bili uplašeni, jer su vjerovali da su se iz Like spustile jače partizanske snage.

TALIJANI KRECU U POTRAGU

Sutradan 25 talijanskih karabinjera kreće u pravcu Dazline da izbavi učiteljicu. Približavaju se Dugi i ne misleći da su već na nišanu partizanskih pušaka. Borci ih puštaju sasvim blizu i onda otvaraju vatru. Rezultat te zasjede: dva zarobljena Talijana, jedan je uspio da pobegne, a svi ostali bili su ubijeni. Ova akcija imala je velikog utjecaja u narodu. Mnogi odlaze u četu.

NAPAD NA KOLONU

Talijanski garnizon u Gacelezi snabdijevao se iz Vodica. Primorska četa zna tačno kretanje talijanskih kolona. 8. lipnja sprema zasjedu na Kovči u neposrednoj blizini raskrsnice,

puta Vodice — Gacelezi — Zaton. Kad su našli Talijane, borci su ih obasuli vatrom. U pašnjem strahu Talijani bježe i ostavljaju 45 mrtvih. Četa nije imala gubitaka.

RUSENJE TELEGRAFSKIH STUPOVA

Uz pomoć naroda Primorska četa organizira rušenje telegrafskih stupova od Šibenika do Prosika. Porušen je i most na Prosiku, lađevački most i svi mostovi na komunikaciji Skradin — Bribirske Mostine. U toj akciji uništeno je 3 tisuće telegrafskih stupova i oko 15 mostova. Ove akcije stvorile su kod okupatorskih vojnika veliku zabunu. Oni pocinju vjerovali da partizana ima mnogo više.

NEPRIJATELJ POKUŠAVA OPKOLITI ĆETU

Talijani u zajednici s »antikomunističkom milicijom« sastavljenom od domaćih izdajnika, kreću u napad da bi opkolili Primorskiju četu. To se zbiva 7. srpnja 1942. godine. Borci su unaprijed saznali za tu namjeru. Oni pravovremeno zaposedjavaju položaje u pravcima nastupanja neprijatelja. Talijani i banda sačekani su na blisko odstojanje,

SJEĆANJA ZVONIMIRA CUKROVA NA PRVE USTANIČKE DANE

Pripreme su počele na vrijeme

Sjedimo. Jutro je sporno. Teče srpanj 1965. Možda je isto tako bio topao i srpanj 1941. To ne znam. Možda bi se drug ZVONIMIR CUKROV toga i sjetio. Sada svejedno. Da li je toga dalekog dana bilo toplo ili ne – nije važno. Bilo je od toga mnogo, mnoga značajnijih stvari. Nicala je Revolucija. Bičao je Ustanak. Svenarodni.

Sjedimo. Drug Zvone iznosi sjećanja. Bilježim ih. Zamolim ga – ponekad – da uspori. A njemu naviru sjećanja kao lava. Draga sjećanja na veliko doba i na početak NAŠEG PUTA. Koji je bio krvav od krvi najboljih. Koji su pali da bismo mi današnji živjeli duže i bolje. Da bismo bili sretni. Da bismo bili radosni pod svojim, jugoslavenskim suncem. Hvala im!

— Da, bilo je to davno, a opet kao jučer. Prošle su mnoge godine, ali su ostala sjećanja. Govorim o kraju oko Šime. Mi aprilske dane 1941. godine nismo dočekali nespremi. U tom je vremenu naše selo imalo 23 druga organizirana u partijsku ili skojevsku organizaciju. Bili smo čvrsti i odani stvari komunizma. Čim smo doznavali za kapitulaciju kraljevske jugoslavenske vojske, stupili smo na posao. U tom pogledu mnogo nam je koristila direktiva koju smo primili od drugova iz okružnog rukovodstva Partije iz Šibenika. Tih dana malo je koji od nas komunista spavao: sakupljali smo oružje, municiju i ratnu opremu po objektima koje je, i na jednoj i drugoj strani šibenskog kanala, napustila raspršena stara jugoslavenska vojska.

Fretpostavljamo, druže Zvone, da je tog materijala bilo prilično?

— Pa, kada smo sve pokupili, na Šrimu smo raspolažali sa slijedećim količinama ratnog materijala: 60 komada pušaka marke mauzer, 5 tisuća komada puščanih metaka, dva sanduka ručnih bombi tipa »Kragujevac«, jedan protuavionski mitraljez, jedan mitraljez demontran u avionu, dva puškomitraljeza tipa »Brno«, te znatne količine odjeće i sanitetskog materijala. Naročito, materijal nije stajao »izložen suncu«, već smo izgradili sklonište i tu ga pohranili. Odlukom Rajonskog komiteta vojni materijal sakupljen na otocima Prviću i Žirje također je bio dopremjen na Šrimu i pohranjen u tom skloništu. Nakon prispeća toga kontingenta, u skloništu je bio smješten sljedeći vojni materijal: oko 300 komada pušaka mauzerki, 6 sanduka ručnih bombi tipa »Kragujevac«, više od 30 tisuća komada puščane municije, 12 puškomitraljeza tipa

a zatim su obasuti žestokom vatrom iz pušaka. Neprijatelj bježi u pravcu Zatona, ostavivši 13 mrtvih. Šest bandita je zaobljeno. Primorska četa nije imala gubitaka.

BORBE I NA MORU

Neprijatelj ojačava svoje garnizone. Snabdijevanje obavljaju i morskim putem. Potkraj srpnja Primorska četa napada na brod koji održava prugu Šibenik — Zaton — Skradin. Pored zasjede na kopnu stajao je u pripravnosti mali dvreni čamac sa posadom koja je bila spremna da po izvršenom napadu s kopna juriša na brod. Kad se brod približio otvorena je vatrica. Tom prilikom ranjen je kapetan i motorni, a nekoliko civilnih lica prebačeno je na kopno. Nakon toga brod je potopljen.

NEPRIJATELJ JACA GARNIZONE

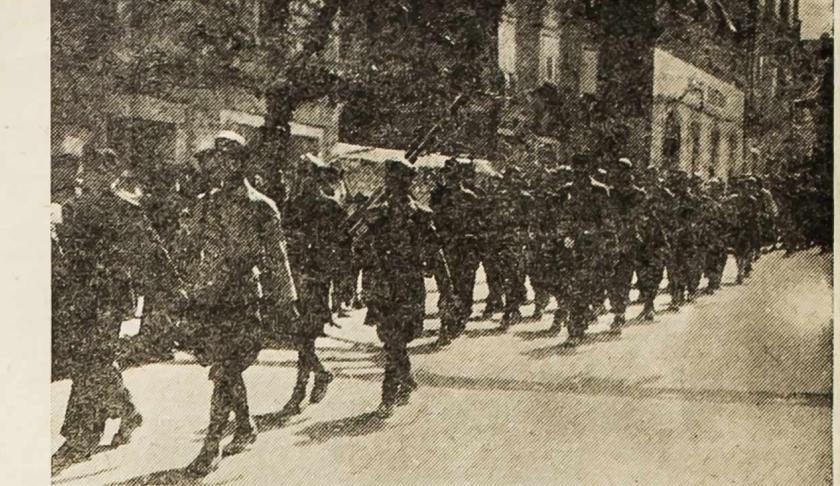
Uplaćen akcijama Prve primorske čete neprijatelj koncentriše snage u svojim garnizonima. Tako u Zatonu garnizon broji 500 Talijana i 500 četnika, u Vraticama 800 Talijana, Tribunj 400, Tijesnu 500, Pirovcu 500 i u Stankovcima 600.

NOVE BORBE

Primorska četa nalazi se na logorovanju u Soplju. Komandir čete nareduje da jedan vod učini zasjedu na Makirini, u neposrednoj blizini raskrsnice puta Tijesno — Pirovac, drugi vod postavlja zasjedu na raskrsnicu puta Vodice — Gacelezi — Zaton, a treći ima zadatak da osigura logor i civilne koji su odobjegli od svojih kuća. Ujutro su vodovi krenuli na zadatke. Međutim, našli su na jake neprijateljske snage i odstupaju u pravcu Soplja, gdje zaposjedaju položaje. U to primjećuju veliku kolonu kamiona koja dolazi iz pravca Benkovca. Četa je bila opkoljena. Borcima je bilo jasno da u prvom redu moraju spasavati djecu, žene i starce koji su bili s njima.

CETA JE OPKOLJENA

Neprijatelj otvara jaku artillerijsku i minobacačku vatru. Zatim su uslijedili juriši. Borci, međutim, puštaju ih na pedese-

i Ivan Škalabin. Nekoliko dana poslije toga iz Šibenika je došao drug Vlado Popović.

Zanimalo bi nas kada je došlo do prve akcije?

— Nije se na nju dugo čekalo. Već u drugoj polovini srpnja 1941. godine došla je direktiva iz Šibenika da se digne pod oružje što više dobrovoljaca. iz Prvića i Šime. U kratkom roku na terenu se našlo stotinu dobrovoljaca. Razporedeno je oružje i vojna oprema i poslije večere stotinjak ljudi krenulo je u pravcu zatonskog terena, a s njima i četiri druga iz našeg sela: Blaž Vlahov, Boris Antulov, Vjekoslav Grubelj i Ivo Grubelj. Međutim, na terenu Zatona, čekalo ih je iznenadenje: drugovi iz Zatona su im saopštili da nema veze prema unutrašnjosti i grupa se povukla. Međutim, na tome se nije stalo. Pokušalo se s odlaskom i drugi put, ali naše drugove opet nije čekala veza, jer su obavijesteni da je veza prekinuta. Nakon

Što je nakon toga uslijedilo?

— Istoga dana kada je nacistička Njemačka napala Sovjetsku savez stigao je k nama drug Frane Kursar i prednjači našim porukom Okružnog Komiteta KP Šibenik da se komunisti Šime stave u mobilno stanje. To smo odmah i uradili: spavali smo u polju uz oružje. Već sutradan stigli su na naš teren, na teren Šime, prvi ilegalci sa otoka Prvića, iz Šepurine. Bili su drugovi Ante Tikulin, Sime Kursar, Roko Frančić, Krešo Antulov, Sime Antulov, Vrni Kursar i Ivo Antulov, a iz Prvića Luke drugovi Oskar Lučev, Slavo Stupin, Jere Parun, Ante Šafrović, Dušan Santić, Bene Čače

»Brno«, jedan avionski i jedan protuavionski mitraljez, dva teška mitraljeza tipa »Svarcloze« i pozamačne količine bajonet, šljemova, gasmaski, te vojne odjeće i obuće. Pored toga, učištena na Šrimu je već bilo koncentrirano više od vagon hranе: pašte, graha, brašna, krumpla, smokava, ulja i sapuna.

— Brzo je došlo do prve akcije? — Već u kolovozu »palici su prvi telegrafski stupovi na terenu Šime ostalo je svega petećest drugova iz oba Prvića i Šime. Držali smo dnevnu i noćnu stražu. Nedugo nakon toga dobili smo poruku od Okružnog komiteta Partije da počnemo sa sabotažama protiv okupatora.

Koje su to bile akcije?

— Već u kolovozu »palici su prvi telegrafski stupovi na terenu Šime ostalo je svega petećest drugova iz oba Prvića i Šime. Držali smo dnevnu i noćnu stražu. Nedugo nakon toga dobili smo poruku od Okružnog komiteta Partije da počnemo sa sabotažama protiv okupatora.

Kako su »zelembaći« reagirali na tu akciju?

— Talijani su pratili tok napada i sutradan je okolini teritorij bio napadnut s velikim snagama. Glavni cilj napada bila je Šrima, u koju je »upalic« 27 kamiona s pješadnjom. Prilikom te akcije okupatori pohvatao 33 čovjeka Šrimljana koji su spavali i odošli ih u karabinjsku stanici u Vodice. Istog dana stigli su članovi talijanskog prijekog vojnog suda iz Šibenika i osudili su na smrt strijeljanjem drugove Cukrov, Zvonimira pok. Paške u bijegstvu, Mijanta Antu pok. Luke, Skroza Milivoja pok. Ambroza, Grbelja Petra pok. Krste, Federika Kursara pok. Enrika, Skroza Božu pok. Tome, Skroza Špiru pok. Duje, Skroza Josu Rokova, Skroza Nikolu pok. Ambroza, Skroza Antu pok. Duje i Mijat Krešu Šimina. Međutim, kako je Zvone Cukrov bio u bijegstvu, a drugovi Nikola Skroza i pokojni Ante Skroza uspjeli pobijeti s mjeseta stratišta, Talijani su 27 studenog strijeljani samo osam drugova iz Šime. Istog dana oplačkali su i zatin zapalili kuću Zvonimira Cukrova. Kazali su također da su prilikom strijeljanja osim Šrimljana pogubljeni i Uđović Ante — Kula, Ivo Jurićev i Šime Bilan iz Vodica, a iz Šepurine Antulov Ivo Matin.

Druže Cukrove, pale su prve žrtve. Kažite nam što je slijedilo poslije toga?

— Ne posredno nakon toga data je direktiva za organiziranje manjih grupa dobrovoljaca i za njihov odlažanj u partizane u Liku. U tom cilju održan je jedan sastanak u predjelu Kozare iznad Vodica, a prisustvovali su mu Milo Vlahov i Nikola Grgurević iz Vodica, dok su Šrimu i oba Prvića zastupali Blaž Vlahov i Zvonimir Cukrov. Na tom sastanku zaključeno je da se od dobrovoljaca iz Vodica organizira jedna grupa, a od dobrovoljaca iz oba Prvića i Šime druga grupa i da drug Milo Vlahov organizira vezu za Liku. Prva grupa, sastavljena od drugova iz oba Prvića i Šime, krenula je 22. studenog 1941. godine na teren Zatona, gdje ju je sproveo Drago Živković. Na zatonskom terenu ta grupa spojena je sa grupom Šibenčana i pod vodstvom Mile Vlahova istog dana krenula na put za Liku.

Eto, to nam je ispričao drug Zvonimir Cukrov. Pričao je interesantno, s voljom da se sve iskaže. Gledao sam ga dok je govorio. Jer, on nije pričao, on je iznosio detalje jednoga velikog trenutka u svome kraju. Jer, bilo je to 1941. godina. Bilo je to vrijeme dok je Hitlerova ludačka fantazija svoje trupe već gledala na Crvenom trgu u Moskvi. Nije u tome uspio. Zločinci nisu uspjeli. Uspjeli su oni koji su se borili za čast svoje zemlje, za njezinu slobodu, za napredak. Borili su se, mnogo ih je u tom boju pao. Nisu zaboravljeni. Oni nikada neće biti zabogavljeni. Jer su nam svojim životima donijeli SUNCE.

D. BEĆIR

KAO DA NOVINARI
GOVORE RIBAMA,
A NE LJUDIMA

OGLEDALO

SPLAV

Šibenska teritorija drži ključe motoriziranog turizma.

Martinska je turistička Kula babilonska.

A novinar je još prozvao: »Neuralgična tačka«, »Usko grlo« i ...

Odgovorni na to škripe Zubima,

Ovo je idealna prilika da ka

PRVI ŠIBENSKI LIST »HRVATSKA RIJEĆ«, KOJU SU POKRENULI
MLADI PRAVAŠI, IZAŠLA JE 22. TRAVNJA 1905. GODINE

60 godina šibenskog novinstva

stranice i zabranjeni tekstovi. Na žalost, ti se materijali, koji bi mogli poslužiti kao vrijedna svjedočanstva, nisu sačuvali. No, jasno je da je nemilosrdna ruka cenzora »udarala« baš po nojotrijum i najkonkretnijim tekstovima.

U broju 2. »Glasa Malog Puka« od 16. listopada 1908. godine, u listu što ga je izdavao i uređivao, kako piše na prvoj strani, I. Gojanović, tiskan je članak pod naslovom »Stanje radnika i težaka«. U tome zanimljivom članku kaže se, potred ostalog, slijedeće:

»Lijene bogataške klase pograbile su svoj bogatstvo pod svoje grabežljive pandže, pod svoj monopol. Imajući sve u rukama, lijepo živu u slasti i lasti, ne vodeći ni najmanje obzira napravili bijednih radnika i težaka. Sva prirodna bogatstva učinile silem i prevarom svojim vlasništvom i podjeliše ga među se, a na drugoj strani ostavile miliocene bijednog naroda bez igdje ičega, bez stope zemlje, bez odijela, bez oporavka i bez komadića kruha, kojim bi nahranili sebe i svoju gladnu djecu.«

Pogledajte, drugovi radnici i težaci, kako su bogataški magazini i dučani krcati svakojakom lijepom robom, hranom, pićem i ostalim stvarima; pogledajte kako se bogataške kuće ponosno dižu nebuh pod oblake; pogledajte kako ti dupli bogataši vozikaju se parobrodima i željeznicama sjedeći u prvom razredu na mekanoj svili i kadifi; pogledajte kako ta gospodarstvo, kao božji »odabranici« šeću sa svojim familijama po raznim kupalištima, a nikad ništa ne rade. Pa ne samo to! Oni su si osigurali sve bolje položaje u svim granama državne uprave, te sjede na unosnim mjestima!

Mi moramo pitati gospodu, koja preko postojećih državnih zakona vredre i oblaže nad neštrtim ovim gradom zašto sve ove protuzakonite ispade čine, zašto oduzimaju građanstvu zagonom zagarantovana prava i slobode, zašto svojim postupkom izazivaju mirne građane, da bi moglo doći do raznih ispadova i izgreda... Skupština je zabranjena s motivacijom, da se ne poruši javni red i mir. Izlet spljetskih drugova zabranjen bez ikakove motivacije, a ipak mirni radnici i težaci održaše svoj sastanak po paragafu 2 zakona o sakupljanju u noćnu dobu (10 sati u veče), bez da se je javni mir i poredak »ugrožio«. U 8 sati i 40 minuta u veče stigao je naime drug Kristan i radnici i težaci dočekaše ga na željezničkoj stanici. Sakupljeni su bilo oko 200. Druga Kristana sakupljeni pozdravile burnim poklicima, koji nijesu sve do pred društvene prostorije prestali. »Čuvari« javnog mira i reda, koji su obučeni u uniformu na velju žalost ne moguće, ne smjedoše posredovati, da povorku bajonetama rastjeraju, jer su načuli, da drug Kristan polazi u Beč i da će sve šikanacije službenih osoba predočiti zastupnicima socijalne - demokracije, da u parlamentu interpeliraju o svim protuzakonitim šikanacijama, koje se u Dalmaciji provode.«

Pogled iz današnjih dana može sasvim drukčije interpretirati tadašnje događaje, ali se ne smije i ne može zaboraviti da je to bila 1908. godina, kada je kod nas tek počela da se stvara radnička klasa i proleterska svijest. Nadočiće godine i tadašnje reakcije biti žešća i odlučnija. Da je tako, svjedoče i bjeline u listovima, zaplijenjene i potežu za svoje ljenčarenje tolike hiljade godišnjih danaka. Istako i školu su učinili svojim monopolom, te se samoj njihovoj djeci mogu školovati i postići više društvene položaje, kao popove, advokate, te najveće narodne pijavice. Jer radnici i težak to jest malu puk - jasno je — da ne može svoje djece školovati budući su za školovanje potrebni veliki novci.«

»Glas Malog Puka« izlazio je na četiri stranice malog formata, a u podnaslovu je pisalo da je to glasilo organiziranih radnika. List je donosio i članke iz Splita, Dubrovnika, Hercegovine, a zanimljivo je kazati da je veoma malo napisa bilo potpisano punim prezimenom. To je, naravno, imalo svoj razlog i urednik je vjerovatno na taj način štitio surađnike lista od šikaniranja vlasti. Nije način zabijeziti ni to da je u tom listu postojala rubrika pod nazivom »Pripisano«, za koju je uredništvo navodilo da »za stvari pod ovom rubrikom uredništvo ne odgovara«. I to je jedan kuriozitet!

List »Crveni barjak« bio je glasilo socijaldemokratske stranke, a izlazio je svakoga prvog i trećeg utorka u mjesecu. U vrhu lista, desno od naslova, pisalo je: »Bijeda se ne ragja iz zlobe kapitalističkog sistema, već rrgjavim socijalnim sistemom, privatom i vlasništvom; stoga mi ne propovijedamo mržnju prama osobama, ili klasi bogataša, već naprsto zagovaramo prijeku potrebu jedne socijalne reforme, koja bi za temelj ljudske zajednice postavila zadružno vlasništvo.«

Glasilo socijaldemokratske stranke u Dalmaciji »Crveni barjak« donosi je na svojim stranicama oštare članke, koje je cenzura zabranjivala djelomično ili potpuno. Neke vesti su ipak »prolazile«, iako je cenzor bio strogi. Evo prve vesti: »U zadnje vrijeme očutimo još jedan udarac. Udarac, koji će i opet najviše osjetiti radnik, taj rob današnjeg društvenog uređenja. Biva: moemo smo do sada plaćali 1 Krunu i 80 filira. Sada je Krune 2.«

— po kilogramu. I ništa više. Oprostite, drugovi, ako je malo! Druga vijest: »Kažu nam neki željezničarski radnici, da se oko njih vrti neki crni agitator nudeći im sira za male novce i pozivajući ih da se upisu u klerikalno društvo, tvrdiće, da su socijalisti bezbošci. Treća vijest: »Kao i Čengić-aga, tako i crkva uprtila na raju zakone te mu bez njegove volje nameće i zahtjeva svakakve besmislice. Selo Dubrava blizu Šibenika ima već u nesreću da popu daje redovinu i da uzdržava jednu crkvu. Sada, bilo da je ona trošna, bilo da je na pamet palo župniku da je bolje stanovali u novoj kući — fakt postoji da je biskupski ordinarij izdao naredbu po kojoj je svaki seljanin od šesnaest pa do šezdesete godine dužan da doprinese četraest nadnica za gradnju nove crkve sv. Jeronima.«

»Crveni barjak« donosi je i članke na talijanskom jeziku. I ti napisi, naravno, nisu bili poštedeni od cenzure. »Crveni barjak«, od 27. kolovoza donosi prvu stranicu sasvim bijelu, bez napisa, s označom »Zaplijenjeno« koja je preko čitave stranice otisnuta velikim massnim slovima. Međutim, ostao je naslov zaplijenjenog napisa koji glasi »Pred vješalima«. O kojim je temama 1912. godine pisao talijanski list. Evo nekoliko naslova: Nasilno rješavanje balkanskog pitanja, Političke delikvencije fratarata politikanata, Socijalistička pobjeda, Jukić je pomilovan (Atentator na ban Cuvala). Petnaesti broj »Crvenog barjaka« od 10. prosinca 1912. godine išaran je na pet mesta crvenom olovkom cenzura. Znači — uokvirene ulomke trebalo je izbaciti. Bilo je to u članku pod naslovom »U oči ra-

redrom pod admiralom Millo zatvorena je mjesna realna gimnazija i ženska građanska škola. Profesor je Calvi određen da preuzeme poslove ravnatelja dra. Pera Kolendića. Druga vijest: »Svim našim činovnicima, koji nijesu podnijeli molbu na okupacionu vlast, da budu pridržani u službi, obustavljeni su plaće današnjim danom. Odakle pravo toj vlasti, da se mijesha u unutarnju službu i ukida zakone, a koje po ugovoru o primirju ne smije ni da tiče? Tu prava nema — to je sila. Naši su činovnici izvršili jednu narodnu dužnost i mi se dičimo šnjima!« Treća vijest: »Karabinjeri skinuše prošle nedjelje po podne jednoj djevojčici vrpu s glave s natpisom »Jugoslavija«. To je još jedino, što nam nijesu zabranili pa im se valjda čini, da su odveć liberalni!« Četvrti vijest: »U Zatonu neka pokvarena čeljad nema poštenijeg posta nego da u službi Talijana proganja svoje sumješane, koji su im krivi samo za to, što su ujek niz čuvati svoj obraz. Novi zatonski glavar Dukić Ivan, kojem je imenovao sam Millo jednim od svojih ordinarijamo, pašuje po Zatonu misleći, da će ostati ujek to mjesto u rukama njegovim, don Alfonsom Peršiću i Vice Mršiću. Denunciraju bivšeg glavara Ševerđiju Ivu, koji je talijanska vlast skinula s te časti radi njegovog poštovanog držanja, da ima sakriveno oružja pa se usudjuju sa karabinjerima doći da obave premačinu u njegovoj kući.«

Oslobađanjem Šibenika od talijanskog okupatora u lipnju 1921. godine i priključenjem našeg grada Kraljevini SHS odmah se pojavljuju mnogobrojni listovi kao odraz novih prili-

ka, koje su karakteristične po mnoštvu stranaka i političkih grupa. Svaka stranka ili politička skupina nastoji steći priblašće i ojačati svoj utjecaj u narodu, te u tu svrhu izdaje svoje glasilo. To su uglavnom tjednici ili polutjednici, koji svoje stupce pune lokalnim polemikama (naročito u vrijeme izbora) i lokalnom kronikom. Te su novine kratkog vijeka i ni jedne se nisu uspjele pretvoriti u dnevnik ni duže se održati, osim jedne jedine, koja je istrajala sedam godina.

Prvi list koji se pojavio u ovom razdoblju bio je tjednik Pučke stranke »Narodna straža« (1921. do 1928. godine). Iste godine počele su izlaziti novine »Raskovani«, koje je uređivao i izdavao poznati narodni borac Pavao Roca. Demokratska stranka štampala je 1921–1923. godine svoje glasilo »Demokrat«. Zuban Miho Jerinić izdavao je od 1922. do 1924. godine mjeseci »Jadranski samobor«.

Kakva je bila situacija u šibenskom novinstvu za vrijeme narodnooslobodilačke borbe. Od 1942. godine izlazio je na ciklostilu izradivan »Vjesnik slobode«, a od 1943. godine »Narodni vjesnik«. A što se zabilježilo u njemackoj okupaciji i ustaškog režima? Odmah po dolasku u Šibenik Nijemci su počeli izdavati »Šibenski glasnik«, koji su kasnije preuzele ustaške vlasti promjenivši mu naziv u »Hrvatski glasnik«, a zatim u »Hrvatski Jadran«.

Poslije oslobođenja počinje novo razdoblje šibenskog novinstva.

Jesenj 1944. godine počinju izlaziti novine »Vijesti«, kao organ JNOF. U istoj godini, do oslobođenja Zagreba, u Šibeniku je izlazio glasilo Hrvatske sjediške stranke »Slobodni dom« i organ Kluba vjećnika ZAVNOH-a »Srpska reč«. Nakon toga nastupilo je izvjesno zatijesnje sve do 16. kolovoza 1952. godine, kada je izšao prvi broj tjednika »Šibenski list«. Sve te faze razvitka šibenskog novinstva prikazane su na izložbi koju je upriličio Muzej grada Šibenika.

Materijal pripremio:
D. BEĆIR

i potežu za svoje ljenčarenje tolike hiljade godišnjih danaka. Istako i školu su učinili svojim monopolom, te se samoj njihovoj djeci mogu školovati i postići više društvene položaje, kao popove, advokate, te najveće narodne pijavice. Jer radnici i težaci to jest malu puk — jasno je — da ne može svoje djece školovati budući su za školovanje potrebni veliki novci.«

Prelistavati stare novine uistinu je interesantna stvar. Izložba povodom šezdesete godišnjice šibenskog novinstva to također može potvrditi. Pređeće novine na tridesetak panoa, već požutjele od vremena i morovana u podrumima Muzeja, svojevrsno su izvorno svjedočanstvo prehujalog vremena.

Zbog toga je i drag susret s listom »Glas naroda« iz 1919. godine. Vlasnik i izdavač »Glas naroda« bio je Marko Stojčić, a odgovornik urednik Ivo Aničić. List je izlazio srijedom i subotom, a pojedini broj stajao je 30 para. Bez cenzure nije mogao biti ni ovaj list. U broju od 26 veljače 1919. godine na prvoj strani tiskan je članak pod naslovom »Glas Naroda« i cenzura. U tom članku se kaže:

»Naši su čitatelji sigurno na muci, kad prime »Glas Naroda«. Šta će čitati? Što može čovjek da nauči iz novina, kad su potpuno prazne? Gledamo zadnji broj od subote i — ne znamo, što da im odgovorimo. Cijela prva stranica osim podlinskog sva druga i tri četvrtine treće — potpuno bijele! Mjesto odgovara reći ćemo im, da smo mi još na težoj muci. Radimo — a za ništa! Cenzura križa i listi izlazi bijel. Stogod napišemo o našim narodnim zahtjevima i pravima — sve nestane. Ne vrijedamo nikoga — o vlasti se ne zadiremo, branimo svoju čest i svoju zemlju služeći se GOLOM ISTINOM — i to sve nije došao!« Eto, tim je rječima glasilo Narodnog vijeća Šibenika, koje je izlazilo za vrijeme prve talijanske okupacije, obavještavalo svoje čitaocе o »bržim rukama« cenzura.

S obzirom da je to doba bilo veoma teško za naš narod, zanimljivo je pogledati kakav je odraza našla mrska talijanska okupacija u »Glasu Naroda«. Evo jedne kratke vijesti: »Na-

Nepopularna javnost društvenih poslova

„BEZ RUKAVICA“

Stvaralaštvo može imati svoje različite vidove, ali je nedovjedno da svoj najpotpuniji značaj postiže onda kada je prihvaćeno od društva, kada je odraz njegovih potreba, preokupacija i interesa. Ako problem promatramo na tako širokom planu, onda praktički svi učestvujemo u pisanju historije, u izgradnji društva i njegovu mijenjanju. Zato je potrebno stvoriti uvjete i mogućnosti da svaki pojedinac sebe podrušteni, da pokrene svoju energiju i pretoči je u društvo. To ubrzava hod nemirnog čovjeka u kretanju.

Nekad se mnogo govorilo i pisalo o tome kako temelje društva čine daroviti pojedinci. Uspoređujući to »zlatno doba« s našim, nostalgičnim govornicima tvrde kako suvremeno društvo ne osigurava egzistenciju individualnih talentima. U toj retorici može se jedino priznati da prolazi doba individualista i individualizma, a pogotovo doba »duhovne elite«, a da na društvenu tribinu pristupa sve više ravnopravnih stvaralača.

Odakle dolazi takva rezignacija? Vjerljivo je da je to svi oni do rasli da stvaraju. To je onda najveća garancija da su dorasli i da autoritativno analiziraju svoj i tuđi rad i da se javno izjašnjavaju o njemu.

U uvjetima društvenog samoupravljanja sve manje ima poslovaca koji su isključivo domeni pojedinaca. To se odnosi i na naučnu i stručnu djelatnost, a posebno na upravljanje društvenim poslovima. Nekak skriva ključ problema.

Nepotrebno bi bilo navoditi kakva je ogromno dostignuće postiglo suvremeno društvo, u kojem stvara bežbroj genija, bezimenih i tihih. U tome i jest pobjeda današnjeg čovjeka, a ne njegova »duhovna dekadencija«, kako to rezigrantno konstatiraju propovjednici individualizma, koji su zabrinuti za budibinu »genija«.

Može li taj nemirni »čovjek kočati naprijed, naviše«, ako radi na poljoprivrednom dobru »Belje« ili u Tvorionicama u Šibeniku kraj Karlovca, na onaj u Željezari Jesenice? Je li njihovo stvaralaštvo historijsko, ili mu je potrebno nešto pridodati da bi bilo historijsko? Zagrebački postolari su na daleko poznati po svojim skladnim modelima cipela. Za paracinske tekstilice i njihovu tkaninu zna se i izvan naših granica. Mogli bismo nastaviti s nabranjem grandioznih građevina. Tko su njihovi

tvorci, koji su to ljudi, kako se zovu?

Uzmimo za primjer samo posljednjih dvadeset godina, tj. razdoblje koje nije odviše bilo naklonjeno individualizmu. Bilo je vrlo mnogo onih koji su izgarali u stvaranju novih društvenih uvjeta. Ali, neki su se ipak među njima izdvajali, oni s većom snagom i duhom, koji su u sebi intenzivnije gledali društveno biće. Na kakav način i u koliko mjeri podstičemo i ostale na slične potvrate i koliko stimuliramo (ne samo materijalno) one koji daju naviše? Cini nam se da ne u dovoljnoj mjeri.

Neosporno je da su svi oni dorasli da stvaraju. To je onda najveća garancija da su dorasli i da autoritativno analiziraju svoj i tuđi rad i da se javno izjašnjavaju o njemu. U uvjetima društvenog samoupravljanja sve manje ima poslovaca koji su isključivo domeni pojedinaca. To se odnosi i na naučnu i stručnu djelatnost, a posebno na upravljanje društvenim poslovima.

Javnost rada je ustavno osigurana. Nitko ne može biti pozvan na odgovornost zbor iznošenja svoga mišljenja, zdržanja i prijedloga.

»Povreda samoupravnosti ravnopravnosti i svaka prinuda ili samovolja u uređivanju i ostvarivanju radnih odnosa povlače odgovornost utvrđenu zakonom« (čl. 13 OZRO). Taj nas navod upućuje na sagledavanje problema u radnim organizacijama.

Citirana odredba Osnovnog zakona o radnim odnosima bit će za deset godina manje aktuelna, jer će biti manje povreda samoupravnosti i ravnopravnosti. Na današnjem stupnju društvenog razvijka norma i sankcija su instrumenti za potpunije provođenje neposrednog upravljanja. Gradini i radni ljudi su ne samo stvaraoci već i korektori toga stvaralaštva, čime preuzimaju daljnju društvenu obavezu i odgovornost.

Javnost rada tako čini društvo jed-

nom velikom masovnom arbitražom. Jesu li medutim, svugde stvoreni potrebni uvjeti da bi se provodila ta misija i obaveza. Radni čovjek je na zboru radne zajednice, kao i na ostalim javnim mjestima, dužan da iznosi svoja mišljenja i prijedloge za koje smatra da mogu pomoći interesima i ciljevima zajednice. Ukoliko tako ne postupi, opterećuje se moralnom odgovornosću prema samom sebi.

Javnost rada, koliko god je društveno opravdana i korisna, još uvjek nije dovoljno popularna, bar u jednom svom vidu. Javno se mogu analizirati sve pojave i odnosi koji nisu neposredno vezani za neku ljećnost. Zato se na ovim mjestima ljudi mnogo drže one (latinske), uzrečice »Nomina sunt odiosa« (»Imena su omražena«). I dok se tako odvijaju stvari, masovne arbitraže postavljaju zahtjev prema diskutantu:

»Hoćemo ime (omraženo) lica koje je to počinilo!«

»Grijeh ti kažem, ali grešnika neću, obično odgovaraju diskutanti.

Zašto je to tako? Iz jednostavnog razloga što javna kritika određenih pojava i njihovih nosilaca kasnije postane privata stvar diskutanta. Svi znamo za pojavu šikaniranja zbog javnog istupa protiv pojedinaca s izvjesnim društvenim utjecajem. Tu se može raditi od sitnih insinuiranja do isključenja diskutanta iz radne organizacije. Usamljeni su primjeri da u takvim slučajevima postupak za obranu šikaniranog radnika preuzeće na sebe organizacija Savez komunista, sindikat ili neki drugi faktor. Slijede molbe, žalbe, tužbe, pritužbe, predstavke itd. I tako neaktivnim poslovima, u kojih mjeri mo-

mirni »čovjek ide sam, naprijed, navise...«

Pod takvim uvjetima javnost rada nije stimulirana. U tim sredinama, gdje malogodanština i snobizam su izgubili pravo građanstva, javnost društvenih aktivnosti i otvorenost promatraju se kao utopija. Jer tu iznijeti javno svoj stav o stvarima koje negativno tangiraju određene individue znači izgubiti miran san. A teško je doživjeti san u kojem se nemilosrdno napadaju, ne samo greške, već i greske.

Poslije sastanka, konferencija, sjednica, skupština i raznih drugih skupova pojedinci pristupaju govornicima koji su »bez rukavica« iznosili svoje sude o pojedinim pitanjima i čestitaju im:

»Bio si zaista hrabar. Pravo si rekao. Tako i treba!«

Kakvog li paradoks? Istupiti sa svojim uvjerenjem znači biti hrabar. Ovakva psihologija i rezon, bez sumnje objašnjuju naličje pojavi. Hrabrost je obično vezana za neki potvrat ili rizik. Ako je to tako (a što ne bi trebalo generalizirati, kao ni potčenjivati), zašto se i na ovaku hrabrosti ne bi dijelile medalje ili neki drugi trofeji? Neki bi u tome mogli vidjeti humor. To su po svoj prilici oni koji nikada ne bi mogli osovijiti, tu medalju.

Javna kritika koja je motivirana i lična neka ostane privata stvar. Ali u čovjeku se najčešće javlja reakcija, kao manifestacija kolektivne svijesti i interesa. Ako se takva svijest i savjest postavi nekompromisno prema asocijalnim, štetnim i destruktivnim poslovima, u kojih mjeri mo-

že očekivati podršku društva? Uzmimo jedan primjer (kakvih možemo tako rijetko čuti). Neki radnik na javnom skupu svoje radne organizacije iznese kako su za kolektiv nastale određene štete (u iznosu od više milijuna) nesavjesnim radom i neodgovornošću nekih pojedinaca. Za izvjesno vrijeme predmet diskusije postane radnik koji je predočio štetu, a ne sama šteta. Zatim je »zavarovali«, disciplinski ili partiski kaznu ili isključenje iz radne organizacije. (Samu u jednoj godini Inspekcija rada je intervenirala u oko 20.000 slučajeva zbog nezakonitog prestanku rada radnika. Koliko je od toga otpalo na sve slučajeve, nije poznato).

Kao što vidimo, u ovim slučajevima se najmanje kažnjava krvici. Onaj tko se ne zalaže za realizaciju ustavnog načela o javnosti rada ne stavlja se u poziciju da doživi te neugodnosti.

Da bi javnost rada društvenih poslova postala normalna pojava i odnos, potrebno je tome stvoriti određene uvjete. Mišljenja smo da bi pri tom trebalo voditi računa o slijedećem:

Na licu mesta

ČAKULE

da li smo dužni samo da plaćamo obaveze a da nemamo prava na protivuslužu. Smatramo da tako ne bi moglo biti...«

Naše je mišljenje: kad je »Cistoča« situacija poznata«, a i nama, da bi trebalo postupiti na jedan trgovачki način: da sada »Cistoča« plaća penale građanima dok kola ne popravi, pa bi se, čini se, požurila s opravkom. Uostalom, možda i nisu kriva samo kola za poljevanje, a to znači da bi nekoga trebalo »politi« — ROTACIJOM.

UOSTALOM, DRUGU ADVOKATU ZA UTJEHU

Došao nam je ovih dana jedan čovjek i rekao: »Nemoguće da se i to događa i da se tako živi — gрада! Zamislite, molim vas, dove čovjek na ideju da gradi kuću. Traži lokaciju i čeka. Napokon je dobije — u Crnici! Tik povijeđe Tvrnici. Dodata u bilo koju od tih kuća i viđejte ćete prst debelu vlagu i plijevanje, po zidovima novih stanova. Život je tu naprosto neizdržljiv, stvarno po zdravlje, i sl. Pored toga, živi se bez struje, kao na selu.«

Ništa od toga nismo provjeravali, ali smo vidjeli da iznad tvrnice u Crnici »niču« nove kuće. Vjerujemo da je život u njima zaista diman i žut. Poznato nam je i to da postoji neka kaka u Generalni urbanistički plan grada Šibenika (donesen još 1954. godine, navodno kao prvi Hrvatskoj; možda mu je i u tome slabost!) koji predviđa »širenje« grada u pravcu istoka i juga. Da li je došlo do suprotнog pravca, nije nam dosad poznato. Ako jest, onda bismo iznad tvrnice smjestili prvo one koji su odredili tu lokaciju — RADI PRIMJERA!

I NOVIM CRNICANIMA ZA UTJEHU

Dragi novi Crničani, nije ni to najgorje i najneizdržljivije, jer

u najstrožem centru grada, dođe negdje ispod knjižare »Narodne«, živi jedna porodica (otac, žena troje djece) u sobi i »kuhinja« čija ukupna kvadratura poda iznosi ravnog 19 m².

Kako oni žive, opisat ćemo vam onako kako smo vidjeli: otac i majka imaju krevet od »pršone i po«, jedan sin i kćer imaju svoje krevetiće koji su kupljeni kad su djeca rođena, a za krevet trećeg sina nema mesta, pa on spava u »kuhinja« na jastuku za plivanje, kojem uveće napušta a ujutro ispuštu. Kako je ono dvoje djece već odraslo (sin 7 godina, kćer 6 godina, a sin koji spava u »kuhinja« 11 godina), noge im do koljena vire iz krevete, a mesta nema za nove krevete. Da stvar bude još gora, ta se porodica uopće ne nada da će dobiti stan ili da će moći graditi kuću. Možda bi dobro bilo da netko od onih koji ubira stanarine (kojima se zapravo ona plaća) izvrši kontrolu stanovanja i takvih stanara i da se postavi u ulogu »VIP-a« za takve, tј. nekakvo — PRINCIPAL PRIORITETA!

A OVO JE ZA SVAKU OSUDU

Naša je tržnica slobodna za svakoga, i to je pravilno. Međutim, za neke bismo uveli zabranu bez obzira da li bi nam se predbacilo da kršimo ustavni princip »slobodnog kretanja« i trgovanja. Radi se o ovome: u petak su one bolje breskve prodavane po cijeni od 360 i 600 dinara. Bile su one i iste veličine i iste kvalitete, a samo im je vlasnik bio drukčiji. One po 360 dinara prodavala je »Plavina«, a one po 600 dinara kupili su od »Plavine« neki špekulanati koji su se »usidrili« na tržnici — isto po 360 dinara, pa ih odmah za susjednim stolom prodavali po 600 dinara, »kao svoje«.

Istina je da mi od pazarine ubiremo prilična sredstva, ali je istina da da nam nije (jer ta sredstva ubire društvo) svejedno da li ubiremo »proizvodnju« ili »špekulantski« dinar. »A ţta rade, sriču im vr...« — rekla je jedna domaćica i dodala: »Kako to ne vide oni što ubiru pazarinu, pa ih otjeraju?«

Nama se čini da ih oni vide, ali da ih neće, ne mogu i ne žele otjerati, jer su im korisnije od nas — KUPACA I POTROSACA, koje ne plaćamo pazarinu.

DAJTE NAM ZGRADU (PROSTORIJU) I NOVAC

Nije rijetko da se od nekih »kulturnih radnika« često čuje da nemamo kulturu u gradu. Duboko smo ubjeđeni da takvi s tom rečenicom odlaze u »znanstvenike« kutke i kavanice, da s njom sjedaju »vlak« kad negdje odlaze iz grada, da im je ona prvi zalogaj na nekoj drugarskoj večeri ili banketu, da se njom krste prije zalognja na nekoj drugarskoj večeri ili banketu, da se njom krste prije spašavanja i prije ustajanja, ali smo uvjereni i u to kad »dobijemo«, »uvezemo« ili pak organiziramo nešto kulturnoga — da takvih nema! Eto, na primjer, ovih je dana otvorena izložba novinarstva u Šibeniku. Bili smo na toj izložbi oko tri sata, a znate ko je došao kao posjetilac za to vrijeme — jedna profesorica umjetnosti i slikarstva iz Budimpešte! Zaista, nemamo kulturu! (osim na jeziku i odjeći).

U NASEM AMBIJENTU NAŠ TEMPERAMENT

Ovo nije za osudu, jer su to česte (u smislu: normalne)

slike na našim ulicama, tj. radi se samo o jednom svađanju, psovanju, spominjanju imena djeđova, pradjedova, nekom čupanjem kose i »malom« hvatanju za grkljan. Ovo registriramo samo zato da ukažemo da se taj naš narodni običaj nije dosad dovoljno koristio u turističke svrhe, kao kuriozitet. A da to zaista interesira i građane i turiste, uverili smo se u pripadanju u ulicama ispod Kale-lage.

PLATITE, MOLIM VAS, BORAŠINSU TAKSU!

Normalno je da »u svoju ogradu« ne damo besplatno ni kome, a pogotovo ako smo tu ogradu »turistički« uredili. Naime, naša turistička i tekturička mjesta u potpunosti podržavaju tu staru narodnu dogmu, pa su uvela borašinsku taksu za turiste. I pravilno je: »Plati, druže, svoj užitak!« Međutim, tu nastaje nesporazum. Protiv plaćanja »za užitak« nitko nema ništa, ali se tu o užitku uopće ne radi, nego o lednici bez vode, bez kanalizacije, bez svjetla, bez asfalta, bez NAJNUZNJIH STVARI. A u turizmu je »borašinska taksa« uvedena upravo zato — da turist plati uživanje u nekom mjestu. Zato naši gosti neće gundati na tu taksu u Šibeniku, Primoštenu, Vodicama, i sl. ali će gundati u onim mjestima gdje ih noću grizu i uznemiruju komarci, gdje nemaju vode ni štednjaka, gdje im prašina grize oči a umjesto žarulje gori lumaca. Ali im gundanje ni tu neće pomoći, jer smo mi takvi u drugu, što ipak znači da ne preskačemo odmah u treće!

Na licu mesta

ISKLJUČCI »TAMPON« - INVESTICIJA, PRIKLJUČCI »PINEL« - TROŠKOVA I AKTIVIRANJE REZERVI U PRIVREDIVANJU IZVAN PRIVREDNIH ORGANIZACIJA U KOMUNI

Rječ je o zatonskom priključku (šibenski most - Zaton) dužine od 3 kilometara, o kojem je pisano u »Šibenskom listu«, ali koji zaslužuje još jednom našu pažnju kao poseban fenomen u ovom času sprovođenja novih mjera.

Računajući s mnogo širim zaleđem Šibenika u pravcu Ravnih kota, sretnu lokaciju šibenskog mosta treba pod svaku cijenu iskoristiti za budućnost Šibenika i tog zaleđa. Ta je mogućnost upravo zatonski priključak od 3 km, s kojim se otvara pristup relativno bogatome poljoprivrednom zaleđu Šibenika za snabdijevanje šibenske tržnice i stanovništva svim poljoprivrednim proizvodima. U tom cilju treba shvatiti dejstvo privrednih mjera, čiji je krajnji domet: podsticaj poljoprivredne proizvodnje i smanjenje neravnopravnosti privrenog rasta među oblastima privrede, koji se osobito ističe (iz poznatih razloga) između industrijske i poljoprivredne oblasti; te iskoristiti sjajne mogućnosti koje će se upravo postići izgradnjom »zatonskog priključka«. Odugovlačenje s rješavanjem toga »fenomena«, nanosimo štetu stanovništvu grada Šibenika, a onda i poljoprivrednicima svih selo tega zaleđa, pa čak, u krajnjoj liniji, paraliziramo postojeće aktiviranje »privrednih rezervi komune« na koje sastanci, konferencije, plenumi i spikeri na svim nivoima ukazuju i opeliraju da se kroz nove mjere aktiviraju a naša je rezerva u ovom času upravo taj priključak i preko njega aktiviranje toga plodnoga poljoprivrednog zaleđa. Dakle, nemojmo bukvalno shvaćati da se nalaze

rezerve samo u postojećim privrednim organizacijama. Ne, one se nalaze osim u njima i u drugim oblicima privredivanja, a u našemu konkretnom slučaju skraćivanjem dopreme mnogih poljoprivrednih proizvoda do Šibenika i intenzifikacije proizvodnje baš tih poljoprivrednih plodnih oaza u interesu čitave komune, također se aktivira jedna neiskorištena rezerva.

U ovom času naše izlaganje potkrepljujemo činjenicama iz ekonomskog, ljudskog populacionog, finansijskog i tranzitnog efekta.

Ekonomski potencijal su plodne njive i rodni vinogradni s mogućnošću navodnjavanja iz postojećih potoka sa živom vodom, ili kopanjem bunara s vrlo malim naporima s obzirom da postoji mnogo poljoprivrednih oaza na kojima je dovoljno napraviti iskop od metar-dva dubine - i voda je tu. Zamislimo samo cifru od 8400 hektara dobre plodne zemlje prošjećno udaljene 14 km od Šibenika nakon izgradnje zatonskog priključka. U prosjeku to dolazi oko 1 hektar po domaćinstvu grada Šibenika, jer grad broji oko osam i po tisuću domaćinstava. Kad se tome doda oko 20.000 hektara pašnjaka i šuma na kojima se danas uzgaja oko 1000 grla goveda i 30 tisuća grla sitne stoke? U broju goveda nema ni 100 grla krava, jer se miljeku nema kuda plasirati s obzirom da je udaljenost do Šibenika (do sada bila) u pros-

jeku 27 km. Međutim, kada bi se taj zemljinski fond maksimalno iskoristio prema uobičajenim prosjecima jugoslavenskih ili svjetskih lokaliteta (sličnim područjima), tada bi se moglo uzgajati dvostruko više stočnih grla, a tri ili četiri puta više goveda. Snabdijevanje Šibenski mlijekom bilo bi sasvim sretno riješeno, a da ne govorimo o svim vrstama povrća, donekle i voću i drugim poljoprivrednim kulturnama-proizvodima. Priključak bi svemu tome dao podstrek, u to nemaju stavljaju ga u red najpopulacionijih područja Dalmacije.

- Financijski efekt, među ostalim pozitivno bi djelovao izgradnjom toga priključka na rasterećenje izdakata u vezi s održavanjem postojeće brodske pruge Šibenik-Zaton-Raslinje-Skradin. Ta pruga opterećuje dogovarajuće fondove komune kroz regrese i subvencije sa oko 20 milijuna dinara godišnje. Uštedama koje bi se ostvarile samo tim putem - isplatili bismo troškove izgradnje priključka kroz 7 godina (račun se da bi troškovi gradnje iznosili oko 140 milijuna dinara). Koliko su tek financijski efekti 20 tisuća stanovnika čiji bi se put do Šibena skratio za 13-15 km? Ili, koliki je radni učinak poljoprivrednika kroz financijski efekat, računat samo uštemom vremena u odlasku u grad radi iznošenja svojih proizvoda na šibensku tržnicu i povratkom u toku dana na obradu imanja i površina? To su ogromni financijski efekti koji su u ovom času neprocjenljivi u lančanoj korisnosti općim interesima i komune i stanovništva u cijelinama.

- Tranzitni efekt priključka šibenski most - Zaton također je veoma značajan sa šireg društvenog aspekta u smislu povezivanja spomenutog zaleđa, stanovništva i selo, te ostalih širokih aglomeracija Ravnih kota i Bukovice putem javnog saobraćaja i transportiranja prema Šibeniku. Naime, javni saobraćaj izvanredno bi doprinio objedinjavanju pojedinih otkupnih punktova koji bi se оформili na tom području uz za-

Da li će
nove
privredne
mjere
pogoditi i
sportaše?

družne centre ili ekonomije, koje bi svakako bile izraz višeg oblika privredivanja na čitavome tom području na liniji svih grana poljoprivrede, i povezivanja najkratim putem do Šibenika tih punktova, centara i ekonomija.

INVESTICIJA ZA GRADNJU PRIKLJUČKA NE PROBIJA NIKAKAV PLAFON RESTRIKTIVNIH MJERA INVESTICIIONIH ULAGANJA U KOMUNI

Prednosti koje donosi priključak, te doprinosi u radnoj snazi i drugim oblicima učešća sele Zatona pravljaju svaki rentabilitet i druge ekonomске mjere za ulaganjem izvjesnog investicijskog ulaganja komune. Investicija koja bi se kretala oko 100 milijuna dinara predstavlja »sitnicu« u usporedbi s onim što će se dobiti izgradnjom priključka. Pregovori ili čak ljetnje onih drugova koji trebaju odlučiti o investiciji (kada im se spomene izgradnja priključaka) nemaju nikakvog opravdanja. Dapače, smatramo da je to više izraz nepoznavanja suštine problema i izlaska iz situacije u dobivanju sredstava nego što ih nema ili što se s njima probija »plafon« investiranja. Dakle, isključuju se »tamponi« - investicije ili velike investicije, a samo uključuju male »pinel« - investicije za »veliki« priključak i veliki efekti koji se s njim postiže.

Pregovor ili opravdanje za odgađanje izgradnje priključka zbog po-

stojećih propisa restrikcije trošenja investicija također ne stoji. Naime, obratno od toga, na svim nivoima Federacije i Republike upravo se podstiču komune na učešće s vlastitim sredstvima oko izgradnje priključnih putnih saobraćajnica za Jadransku magistralu. Taj moment treba uvažiti, jer je priključak i s turističkog stanovišta važan za zatonsko naselje, a s vremenom i za sjevernu stranu Prokljanskog jezera. Investicioni iznos za izgradnju priključka nalazi se u našem Poduzeću za ceste u dovoljnoj novčanoj svoti (a to je poznato svakome tko se interesira za taj problem) i može se utrošiti samo za ovake i slične radove.

Nije nam svrha da nešto nasilno forsiramo, niti da ukazujemo prstom na izvore s kojima raspolaćemo, već kao prosječni građanin ove komune potenciramo još jednom da se počne (ali što prije) s tim radovima, jer se dobivaju i ostvaruju ogromni ekonomski resursi značajni za grad Šibenik, područje toga našeg zaoštalog dijela komune, same komune kao cjeline i konačno je to od interesa i značenja za cijelu zajednicu. Zaista nema nikakvog razloga za odugovlačenje s tim, a još manje da se došaptavamo u ulozi gluhih ili turamo prst i pokazujemo pravac slijepima, kada svaki to znamo, vidimo i čujemo o svemu tome što nam priključak šibenski most - Zaton donosi. U ovom času to je naša znatno skrivena rezerva u razvoju. (b)

„Šibenik“ - „Zadar“ 6:0

Jučer je na stadionu »Rade Končara« odigrana druga prijateljska utakmica u okviru priprema za početak novog nogometnog prvenstva između drugoglasa »Šibenika« i »Zadra«. Domaći su bili bolji i zaslужeno pobijedili sa 6:0, golovima Orošnjaka (3), Stanišića (2), i Perasovića. Pred oko 300 gledalaca studio je vrlo dobro. N. Grubišić.

»Šibenik« je nastupio u ovom sastavu: Sirković, Marenčić, Fri-

ganović, Stošić, Miljević, Žepina, Marinić (Bakmaz), Orošnjak, Stanišić, Reljić, Perasović (Ninić).

Nogomet koji su prikazale obe ekipе zadovoljio je gledaocе. Bila je to igra puna dinamike i brzih akcija naročito u prvom poluvremenu, kada su snage bile još svježe. U drugom dijelu uslijed velike sparne tempo je nešto popustio, no ipak u tom razdoblju vidjeli smo nekoliko uspješnih protunapada

»Šibenika« i lijepih udaraca od kojih je pet završilo u mreži Zadra. Gosti su igrali sa doista žara i u prvom dijelu bili su ravnopravni tamac. Najveću slabost pokazali su u neefikasnosti pred protivničkim vratima. Trebali su postići povoljniji omjer. Za njihov poraz »zadrušnja« je uža obrana koja nije uspijevala zaustaviti brze akcije navalnog reda »Šibenika«. Dundov i Antišić bili su nešto bolji od svojih suigrača. Kod »Si-

benika« su solidnu igru pružili Orošnjak i Perasović u navali, a Miljević i Sirković u obrani. Ovaj posljednji je u nekoliko navrata odličnim intervencijama pobrao zaslужeni pljesak gledalaca. (j)

Sport

UPRAVNI ODBOR OSNOVNE ŠKOLE VRPOLJE raspisuje

n a t j e č a j

na upražnjena mesta za nastavno osoblje

1. Matična škola:

- 1 nastavnik za engleski jezik
- 1 nastavnik za matematiku i fiziku
- 1 nastavnik za likovni odgoj

2. Područno odjeljenje Boraj 2 učitelja

3. Područno odjeljenje Danilo Gornje 1 učitelj

Rok natječaja je do 20. VIII 1965. godine.

Molbi priložiti svjedodžbu o diplomskom ispitu.

Molbu dostaviti na adresu: Osnovna škola Vrpolje z. p. Perković

UPRAVNI ODBOR METALURŠKO - TEHNOLOŠKE ŠKOLE ŠIBENIK raspisuje

n a t j e č a j

za slijedeća radna mesta:

1. JEDNOG PROFESORA ZA MATEMATIKU

2. DVA NASTAVNIKA ILI VK RADNIKA METALSKE STRUKE ZA RADIONIČKU NASTAVU

Rok natječaja do 25. VIII 1965. Kandidati će biti obaviješteni o rezultatima natječaja do 31. VIII 1965. godine.

AUTOBUSI:

Za Rijeku i Zadar u 4.15, 8.45, 9.45, 10.35, 11.45, 13, 14.35, 16.35, 19, 20, 21.35, 22.30 i 22.35 (u 10.30 i 20 sati saobraćaju u ljetnoj sezoni).

Za Zadar u 7 i 11 sati.

Za Dubrovnik u 2.45, 5.30, 9.30, 11, 11.30 i 22 sata.

Za Split u 2.45, 3.55, 4.55, 6, 7, 7.45, 8, 9.30, 11, 11.30, 12.55, 13.45, 14, 14.40, 16, 18.15 i 18.55 (u 6 sati saobraćaju u ljetnoj sezoni).

Za Zagreb - Beograd u 3.40 sati (ljetna sezona).

Za Dubrovnik u 5 sati (ljetna sezona).

Za Ljubljalu u 10.30 i 20 sati (ljetna sezona).

Za Druš i Knin u 5.15, 12 i 15.15 sati.

Za Benkovac u 15 sati (polazak sa Martinske).

Za Ervenik u 14.30 sati.

V L A K O V I :

Polazak za Zagreb u 9.52, 19.10 i 22.35 sati, za Beograd u 19.10 sati, za Split u 3.03, 7.08 i 14.40 sati.

B R O D O V I :

Za Split u 4.10 sati, za Rijeku u 21.30 sati.

ZAHVALA

U dubokoj boli koja nas je zadesila nenađenom smrću našeg neprežaljenog supruga, sina i brata

BARANOVIĆ TOME (Dore)

izražavamo duboku zahvalnost rodbini, prijateljima i znancima koji su nam pružili utjehu u teškim časovima, odali poštovanju pokojniku i njegov odar okitili cvijećem.

Od srca također zahvaljujemo svima onima koji su nam usmjerili ili pismenim putem izrazili svoje saučesće tješći nas u našoj velikoj tuzi.

Jos je jednom hvala svima koji su ga ispratili na posljednji položak, a posebno koji su se gorovom oprostili od našeg dragog Tome.

Tugujuće obitelji Baranović i Nešković

Izdaje i štampa: Novinsko-izdavačko poduzeće »Stampa« Šibenik

Direktor: MIRKO KNEŽEVIC

List uređuje redakcijski kolegij - Glavni i odgovorni urednik - JOSIP GRBELJA - Uredništvo: Šibenik - Ulica Petra Grubišića 3 - Telefon uređništva 25-62 - Rukopisi se ne vraćaju.

- Mjesečna pretplata za SFRJ 100 dinara, za inozemstvo 200 dinara - Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 435-11-1-8 - Telefon stamparije 22-28 i 29-53.

ROĐENI

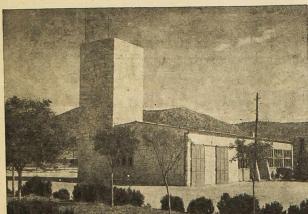
Josip Drežga, star 76 godina; Antica Perković, star 59 godina; Ivo Miletić, star 60 godina; Božo Čap, 42 godine; Vinko Marenčić, star 66 godina; Mate Šarić, star 67 godina; Mate Komar, star 87 godina; Tereza Lušić, stara 87 godina; Tomislav Baranović, 43 godine; Petar Delalić, star 69 godina i Smiljanie Rokov; Sanda, Đure i Blaženke Njegić; Kornelija, Dume i Marije Vučenović i Elida, Mladenka i Anke Antolos.

VJENČANI

Josip Santini i Marija Branić; Ivan Karavla i Milena Jurčić; Frane Jurković - Periša i Nediljka Pavić; Ante Zelić i Vesna Dujić - Bilušić; Ante Guberina i Manda Balen i Damir Radović i Nataša Radović.

MALI OGLASNIK

Prodaje se jedna trpezarija. Za informacije obratite se u redakciju.

I T V O R N I C A L A K I H M E T A L A
„B O R I S K I D R I Ć“
Š I B E N I K

- svim radnim ljudima,
- radnim kolektivima i
- narodima SFR Jugoslavije

č e s t i t a

27. juli - Dan ustanka

**OPĆINSKA
SKUPŠTINA
ŠIBENIK**

Č E S T I T A

Dan ustanka

svim radnim kolektivima, ustanovama i nadleštvinama,
te narodima socijalističke Jugoslavije. Ujedno želi
mnogo uspjeha u socijalističkoj izgradnji zemlje.

● **Općinski komitet SK**

č e s t i t a j u
D A N U S T A N K A

● **Općinski odbor SSRN**

svim narodima socijalističke
J U G O S L A V I J E

● **Općinski komitet Saveza omladine**

Radnim kolektivima, ustanovama i nad-
leštvinama želimo daljnje uspjehu u
socijalističkoj izgradnji

● **Općinsko sindikalno vijeće**

poduzeće
„čistoća“ šibenik

obavlja
usluge čišćenja i pranja gradskih ulica,
trgova i svih javnih površina.

čestita

Vrši usluge pranja i peglanja rublja u
vlastitom servisu. Dezinfekcija, deratizacija
i ciklonizacija svih objekata. Cijena usluga
pristupačna za sve korisnike

27. juli - Dan ustanka

poduzeće „sabirac“
ŠIBENIK

otkupljuje
sve vrste industrijske robe i plaća po
njopovoljnijim cijenama

Radnim ljudima socijalističke
JUGOSLAVIJE
čestita
DAN USTANKA
27. JULI

,izgradnja‘

GRAĐEVNO PODUZEĆE - ŠIBENIK

izvodi

sve vrste građevinskih radova –
visokogradnje, niskogradnje, industrograd-
nje, hidrogradnje, te projektira u vlastitom
projektnom birou

Svim radnim ljudima naše zemlje
čestita

27. juli - Dan ustanka

vodovod i kanalizacija
ŠIBENIK

obavlja

sve radove na vodovodnim instalacijama,
kanalizacijama za treća lica i uvodi nove
priključke preko svoje servisne službe

Svim radnim kolektivima i narodu
šibenske općine
čestita

DAN USTANKA

KINO-PODUZEĆE ŠIBENIK

Svim radnim ljudima i kolektivima
čestita

DAN USTANKA

želeći daljnje uspjehu u radu

Poduzeće „Kamenar“
ŠIBENIK

Poduzeće za niskogradnju

Radnim ljudima naše zemlje
čestita

27. juli - Dan ustanka

AUTOTRANSPORTNO
PODUZEĆE ŠIBENIK

PODUZEĆE ZA PROMET PUTNIKA I ROBE.
Koristite naše udobne autobuse za putovanja.
Za sve informacije putničke službe
obratite se na telefon 26-28

čestita

Dan ustanka

„kornat“ TRGOVACKO
PODUZEĆE ŠIBENIK

NA VELIKO I MALO

Posluje:

tekstilom, aparatima i potrepštinama za
domaćinstvo; namještajem, šivačim strojevima,
biciklama, bojama, lakovima i priborom,
te galerijskom robom

Radnim kolektivima i narodima
naše zemlje
čestita

DAN USTANKA

i želi mnogo uspjeha u radu

Ribarski kombinat
„KORNAT“ Šibenik

čestita

27. juli - Dan ustanka

i želi mnogo uspjeha u radu

-DALMACIJA-

TVORNICA RIBLIJIH KONZERVI - ŠIBENIK

u svojim pogonima
proizvodi
kvalitetne riblje konzerve svih vrsta
za domaće i strano tržište

Radnim ljudima naše zemlje
čestita

DAN USTANKA

„krka“ ŠIBENIK

poduzeće za promet i preradu plodina i žitarica

čestita

27. juli - Dan ustanka

PODUZEĆE

„Revija“

ŠIBENIK

vrši

sve krojačke usluge, te izrađuje sva zaštitna
odijela po njopovoljnijim cijenama

čestita

27. juli-Dan ustanka

TRANSJUG
MEĐUNARODNA SPEDICIJA

FILIJALA - ŠIBENIK

»vinoplod«
vinarija šibenik

proizvodi, dorađuje i prodaje sve vrste dalmatinskih vina i rakije na veliko, i preko svojih prodavaonica u Šibeniku, Rijeci i Zagrebu na malo. Prerađuje višnje, smokve i ostale plodove

čestita

DAN USTANKA

PALK

Poduzeće za metalne konstrukcije - Šibenik

povodom

Dan ustanka

želi radnim ljudima mnogo uspjeha u socijalističkoj izgradnji zemlje

“Jadran”
transportno poduzeće Šibenik

čestita

DAN USTANKA

želeći daljnje radne uspjehе

obavljamо

poslove oko utovara, istovara i uskladištenja svih vrsta robe. Primamo i otpremamo svačkovsnu robu kopnom i morem, raspolaćemo vlastitim pokrivačima, te obavljamo prijevoz kamionima i traktorima

MEDUNARODNO OTPREMNIŠTVO,
preuzima:
sve otpremničke poslove u uvozu i izvozu,
tranzitne i prekomorske transporte — sve
otpreme u tuzemnom prometu. Posreduje:

kod poslova osiguranja transporta — kod
carinjenja robe — unajmljivanjem brodskog
prostora i agencijskog poslovanja. Kore-
spondenti i poslovne veze u svim zemljama
sa kojima SFRJ obavlja razmjenu robe.

Dan ustanka

Svim radnim ljudim i svojim
komitetima čestita

»mesopromet«

ŠIBENIK

povodom

Dan ustanka
želi daljnje uspjeha u radu

s n a b d i j e v a
potrošače preko svojih prodavaonica mesom
i mesnim prerađevinama svih vrsta. Na veliko
snabdijeva ustanove i ugostiteljske objekte
u Šibeniku i okolicu

PODUZEĆE „ISHRANA“ ŠIBENIK
čestita praznik rada **27. juli-Dan ustaka**

KAPELI
BRUNO
BRIJAČ-ŠIBENIK

čestita

Dan ustanka

„sloga“ TRGOVAČKO PODUZEĆE ŠIBENIK

snabdijeva na veliko preko svojih skladišta,
uz najpovoljnije uvjete, maloprodavačku
mrežu bogatim asortimanom industrijske i
prehrabne robe, te reprodukcionim ma-
terijalima za poljoprivrednu

Svim radnim kolektivima i narodima Jugoslavije
čestita
27. JULI
DAN USTANKA

Poduzeće za izvoz drveta SARAJEVO

— „Šipad“ —

Samostalni pogon ŠIBENIK

čestita

DAN USTANKA

obavlja

sve manipulacije drvetom i drvenim prera-
đevinama oko uskladištenja i otpreme u
inozemstvo za račun »ŠIPADA« Sarajevo i
ostalih komitenata. Raspolaže velikim skla-
dišnjim prostorom.

»ZELENILA«

KOMUNALNA USTANOVA ZA HORTIKULTURU

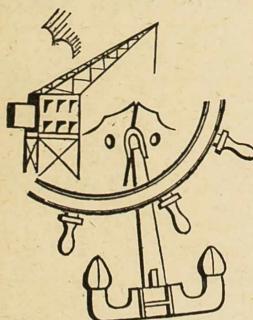
čestita

DAN USTANKA

„Plavina“

Trgovačko poduzeće Šibenik

Snabdijeva područje grada i općine voćem,
povrćem i jajima

PODUZEĆE „LUKA“ ŠIBENIK

obavlja

sve vrste poslova oko izvoza — uvoza i
razvoza, te uskladištenja i osiguranja svih
vrsta robe

Svim kolektivima i radnim ljudima naše zemlje

čestita

Dan ustanka

Svim radnim kolektivima i
sindikalnim organizacijama

čestita

Dan ustanka

Antunac Blaž

Brijačko - frizerska radnja Šibenik

Svojim mušterijama čestita

Dan ustanka

Komunalni zavod za socijalno osiguranje

ŠIBENIK

Radnim ljudima socijalističke Jugoslavije želi mnogo uspjeha u radu povodom

DANA USTANKA

Općinska skupština Drniš

čestita

Dan ustanka

i želi vam daljnje uspjeha u izgradnji naše zemlje

„TEHNOMATERIJAL“
TRGOVAČKO PODUZEĆE ŠIBENIK

čestita

DAN USTANKA

i želi mnogo uspjeha u radu

„Elektra“ Šibenik

POGON „ELEKTRODALMACIJE“ SPLIT

čestita

Dan ustanka

MEDICINSKI CENTAR ŠIBENIK

POVODOM Dan ustanka

želi radnim ljudima mnogo uspjeha u socijalističkoj izgradnji naše zemlje

TVORNICA ELEKTRODA I FEROLEGURA ŠIBENIK

SVIM RADNIM LJUDIMA I KOLEKTIVIMA

čestita

27. juli - Dan ustanka

OBRTNO PODUZEĆE ■ DANE RONČEVIĆ ■ ŠIBENIK

vriši

u svojim pogonima bravarsko-limarske, električarske, kovačke i ljevačke proizvode i usluge, izrađuje armaturu za mostovode i vinovode

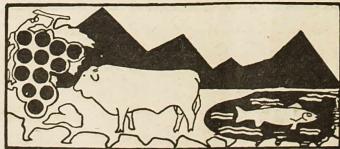
Vršimo poslove auto-servisa

RADNIM LJUDIMA ŠIBENSKE OPĆINE

čestita

27. juli - Dan ustanka

POLJOPRIVREDNA
ZADRUGA
„JEDINSTVO“
ŠIBENIK

čestita
Dan
ustanka